

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради факультету
Управління процесами перевезень
прот. № 1 від 28 серпня 2019 р.

Рекомендовано
на засіданні кафедри
економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом
прот. № 10 від 21.05.2018 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ВИСОКОШВИДКІСНОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

II семестр 2018-2019 навчального року

освітній рівень другий (магістр)

Галузь знань 27 Транспорт

Спеціальність 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

Освітньо-наукова програма: - Організація перевезень і управління на транспорті (ОПУТ).

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор: Сухорукова Тетяна Геннадіївна (кандидат економічних наук, доцент), Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tata-s.17@ukr.net
Години прийому та консультації: 11.00-13.00 понеділок, середа Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, аудиторія 503.
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/ Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИСОКОШВИДКІСНОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

II семестр 2019 курс силабус

Лекції: Середа (кожен непарний тиждень), 9:30 – 10:50 (09.02.19-20.05.20)

Аудиторія: 1.зв.1

Практики:

3-5-ОПУТм

Понеділок (кожен непарний тиждень), 11:40 – 12:20 (09.02.19-20.05.20)

Команда викладачів:

Лектор:

Сухорукова Тетяна Геннадіївна (кандидат економічних наук, доцент),

Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tata-s.17@ukr.net

Години прийому та консультації: 11.00-13.00 понеділок, середа

Задоволення попиту в перевезеннях грає важливу роль у стабільному розвитку країни. До основних факторів, що визначають попит на високошвидкісні пасажирські перевезення, можна віднести: чисельність населення, тенденції її зміни; розвиток економіки країни і її регіонів, зростання доходів населення; тенденція урбанізації населення; матеріальний рівень життя населення; рівень рухливості населення, основні напрямки пасажиропотоків; розвиток туризму; розвиток міжнародних ділових зв'язків; проблема масової автомобілізації населення, яка тягне за собою екологічну проблему, проблему безпеки, проблему пропускну здатності автодоріг.

Вивчаючи цей курс, студент не тільки познає закономірності та фактори розвитку високошвидкісного руху в Україні, але й зможе провести соціально-економічне обґрунтування ефективності використання ВШР. Він зможе зрозуміти зв'язок між показниками роботи високошвидкісної компанії і показниками соціально-економічного розвитку країни та регіону; сформує систему знань з теорії екологічної безпеки ВШР та методичних підходів до оцінювання ефективності проектів розвитку ВШР.

Отриманні у цьому курсі знання допоможуть студенту при вирішенні наступних завдань:

- побудова структурно-логічних зв'язків за допомогою ВШР;
- розвиток продуктивних сил країни в умовах ВШР;
- формування теорії управління персоналом компаній ВШР;
- організація праці в умови ВШР;
- соціально-економічна відповідальність держави, галузі, компанії в контексті розвитку

ВШР;

- екологічна безпека функціонування ВШР;
- доступність ВШР для населення;
- підвищення соціально-економічної ефективності проектів розвитку ВШР.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Особиста порядність (статичність - повага прав особистості, відповідальність за взяті обіцянки, надійність, чесність, справедливість; добросовісність - високі вимоги до результатів своєї роботи; розсудливість - здатність приймати розумні, практичні та обґрунтовані рішення);

2. Загальнокультурна компетентність (розуміння культурних, історичних та етносних особливостей взаємовідносин у трудових колективах, що історично склалися в Україні; особливості спілкування підлеглих та керівників на вітчизняних підприємствах);

3. Цілеспрямованість та продуктивність (результативність - орієнтування на кінцевий результат; наполегливість - здатність подолати обмеження, які виникають у конкурентній ситуації; відданість організації та ділова орієнтація - виконання встановлених норм організації, захоплення роботою та відповідальністю за якість своєї роботи; впевненість у собі - готовність та вміння вирішувати нестандартні завдання.);

4. Навички роботи у команді (групова орієнтація - розуміння необхідності спільної діяльності та вміння працювати у взаємодії з іншими; контактність - вміння встановлювати ділові та творчі відносини з партнерами; комунікабельність - вміння використовувати мову, стилістичні та інші вирази для впливу на партнерів та досягнення взаєморозуміння.

5. Вміння слухати (здатність сприймати, засвоювати та використовувати інформацію, отриману з усної комунікації).

ЧОМУ ВИ МАЄТЕ ОБРАТИ ЦЕЙ КУРС?

Якщо вас цікавлять можливості самостійно дослідити ланцюжок зв'язків між економічними інтересами держави, регіону, галузі, компанії та працівника, якщо Вам цікаво збільшити прибуток компанії, на якій Ви працюєте, уникнути фінансових штрафів та збитків у майбутньому та знайти баланс фінансових інтересів держави, галузі та населення, Вам потрібен саме цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння законів економіки та психології, основи правознавства та статистики, а також обізнаність в питаннях соціології та екології.

Третина змісту курсу присвячена дослідженню впливу ВШР на розвиток продуктивних сил та трудового потенціалу регіонів України; друга третина змісту курсу вивчає нормативно-методичне забезпечення управління розвитком продуктивних сил в умовах ВШР та правове регулювання соціально-трудова відносин, а остання третина курсу присвячена питання оцінювання доступності ВШР для населення та соціально-економічної ефективності вдосконалення технологій управління кадровим потенціалом в умовах ВШР.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

ОГЛЯД КУРСУ

Цей курс, який вивчається з лютого по травень, дає студентам всебічне та повне розуміння сутності методів, методик та технологій управління трудовим потенціалом в умовах ВШР та дає можливість використання здобутих знань у дипломному проектуванні та у подальшому трудовому житті не залежно від галузі народногосподарського комплексу України, у тому числі, якщо студент обирає особисту підприємницьку діяльність.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальними та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та при вирішенні ділових завдань-ігри. В рамках курсу передбачають лекції запрошених роботодавців (ФОП «Корал» за темою «Практична реалізація теорії поведінки працівника в організації»).

Соціально-економічні аспекти високошвидкісного залізничного руху / схема курсу

Практичні заняття курсу передбачають виконання індивідуальних завдань та групових ділових ігор. Як варіант передбачається підготовка доповідей та наукових статей. Виконання наукової роботи (з обов'язковою консультацією у викладача) формує у студента пізнавальну та творчу компетентність.

РЕСУРСИ КУРСУ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, індивідуальні завдання, контрольні питання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного практичного заняття. Під час проведення практичних занять Ви зможете виконувати різні ролі: керівника різних ланок управління, робітника структурної виробничої ланки або споживача транспортної послуги.

Участь в аудиторних заняттях припускає усну або письмову роботу.

Приклади доповідей для дискусійного обговорення в аудиторії наведено нижче:

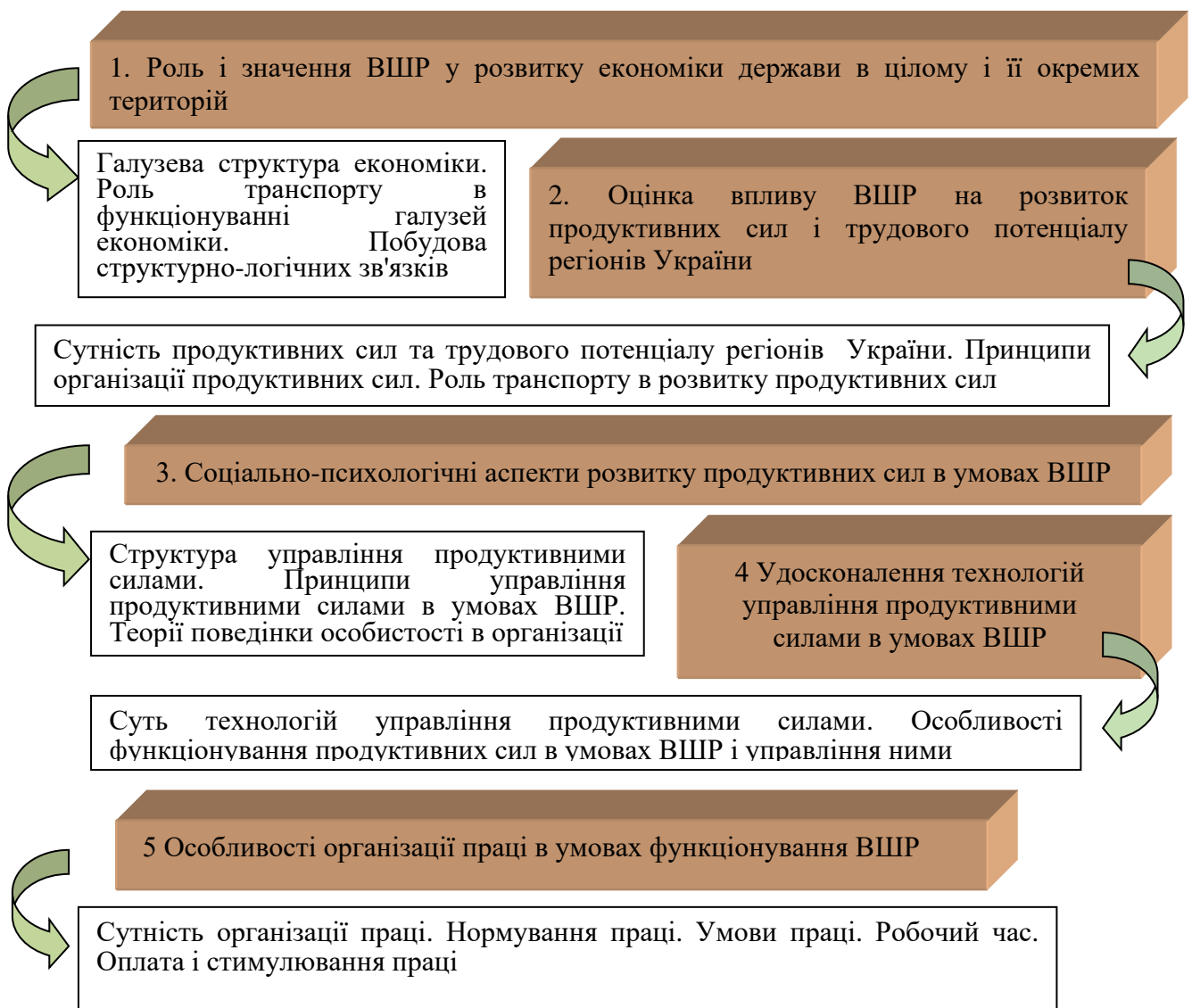
- 1) Сучасні диспропорції розвитку галузевої структури економіки України.
- 2) Вплив соціально-демографічних процесів на розвиток транспортної галузі (на прикладі ВШР).
- 3) Розвиток принципів управління виробничими силами в умовах ВШР.
- 4) Вдосконалення технологій найму персоналу в Українській залізничній швидкісній компанії.
- 5) Особливості організації праці в умовах функціонування ВШР.
- 6) Соціально-економічна відповідальність Української залізничної швидкісній компанії.
- 7) Особливості розвитку елементів соціально-трудова відносин в умовах ВШР.

Майбутній дослідник цієї науки **ПОВИНЕН** пам'ятати, що високошвидкісні залізничні магістралі мають конкурентні переваги за якістю послуг, що надаються компанією, екологічні переваги, а також сприяють розвитку залізничної галузі.

Соціально-економічні аспекти розвитку ВШР слід розглядати з позиції його переваг, а саме: нижчого питомого споживання палива; нижчих викидів забруднюючих речовин; меншого зайняття території; меншого часу поїздки.

Сфера реалізації набутих знань і вмінь з соціально-економічних аспектів високошвидкісного руху в майбутньої професії: використання сучасних методів управління виробничими силами регіону та кадровим потенціалом організації; об'єктивна оцінка та діагностування стану організації праці на підприємстві; виявлення загроз стійкому соціальному розвитку підприємства; виявлення недоліків у діяльності служби управління кадровим резервом; виявлення та визначення величини внутрішніх резервів з підвищення ефективності використання трудових ресурсів.

ТЕМИ КУРСУ

6. Нормативно-методичне забезпечення управління розвитком продуктивних сил в умовах ВШР

Законодавча і нормативна база управлінням розвитку продуктивних сил. Органи контролю за працею. Соціально-економічна відповідальність держави, галузі, організації. Правове регулювання функціонування механізму соціально-трудових відносин в умовах ВШР.

7 Правове регулювання функціонування механізму соціально-трудових відносин в умовах ВШР

Елементи СТВ. Механізм функціонування СТВ

8 Управління екологічною безпекою функціонування ВШР

Сутність екологічної безпеки. Методи оцінки екологічної безпеки. Принципи управління екологічною безпекою.

9. Оцінка доступності ВШР для населення.

Доходи населення. Якість життя. Структура доходів і споживання. Формування ціни на послуги ВШР. Оцінка інфляційних процесів

10. Оцінка соціально-економічної ефективності проектів

Вдосконалення системи і технології управління кадровим потенціалом в умовах ВШР. Методи оцінки соціально-економічної ефективності управлінських проектів. Фактори оцінки показників ефективності управління. Заходи підвищення соціально-економічної ефективності проектів вдосконалення системи і технології управління кадровим потенціалом в умовах ВШР.

ЛЕКЦІЇ І ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Номер	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Назва теми практичних занять
1	2	Роль і значення ВВП у розвитку економіки держави в цілому і її окремих територій	2	Побудова структурно-логічних зв'язків
2	2	Оцінка впливу ВВП на розвиток продуктивних сил і трудового потенціалу регіонів України	2	Показники розвитку продуктивних сил
3	2	Соціально-психологічні аспекти розвитку продуктивних сил в умовах ВВП	2	Теорії поведінки особистості в організації
4	2	Удосконалення технологій управління продуктивними силами в умовах ВВП	2	Технології управління продуктивними силами
Модульний контроль 1				
5	2	Особливості організації праці в умовах функціонування ВВП	2	Нормування праці. Умови праці. Робочий час. Оплата і стимулювання праці
6	2	Нормативно-методичне забезпечення управління розвитком продуктивних сил в умовах ВВП. Правове регулювання функціонування механізму соціально-трудова відносин в умовах ВВП	2	Соціально-економічна відповідальність держави, галузі, організації. Правове регулювання функціонування механізму СТВ відносин в умовах ВВП.
7	2	Управління екологічною безпекою функціонування ВВП. Оцінка доступності ВВП для населення.	2	Доходи населення. Якість життя. Структура доходів і споживання. Формування ціни на послуги ВВП. Оцінка інфляційних процесів
8	2	Оцінка соціально-економічної ефективності проектів	2	Заходи підвищення соціально-економічної ефективності проектів вдосконалення системи і технології управління кадровим потенціалом в умовах ВВП.
Модульний контроль 2				

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується вирішити протягом семестру завдання за обраним варіантом за допомогою методичних вказівок до практичних занять. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **40 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 40 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають підготувати тези до наукової роботи та надіслати їх на e-mail викладача або підготувати наукову статтю

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Індивідуальна робота:

Оцінюються за підготовку доповіді або контрольних питань до групи, на які студенти групи повинні відповісти (до 3 балів за одну доповідь). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми

модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (*перелік залікових питань видається викладачем або отримується студентом через e-mail викладача*)

Команда викладачів:

Сухорукова Тетяна Геннадіївна (<http://kart.edu.ua/kafeuvkb-ua>) – лектор з менеджменту персоналу в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.ек.н. за спеціальністю 08.00.03 економіка промисловості у НТУ «ХПІ» у 2000 році. Напрямки наукової діяльності: економіка та організація праці, економічна безпека підприємства, менеджмент персоналу, економіка підприємства.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>